

Špírk, Martin

Tibetanisticko-buddhologický workshop II, 9. dubna 2025, Brno

Religio. 2025, vol. 33, iss. 2, pp. 378-379

ISSN 1210-3640 (print); ISSN 2336-4475 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/Rel2025-42045>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.83230>

License: [CC BY-NC-ND 4.0 International](#)

Access Date: 08. 01. 2026

Version: 20260102

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Tibetanisticko-buddhologický workshop II, 9. dubna 2025, Brno¹

MARTIN ŠPIRK

Ústav religionistiky, Filozofická fakulta, Masarykova Univerzita, Brno, Česko
• martin.spirk@mail.muni.cz • ORCID 0000-0002-0931-487X

Ve středu 9. dubna 2025, opět v prostorách Filozofické fakulty Masarykovy univerzity (FF MU) v Brně, proběhl již druhý a všemi předchozími účastníky očekávaný ročník Tibetanisticko-buddhologického workshopu (TBW), o jehož organizaci se znovu zasloužil Ústav religionistiky FF MU. Po odpoledním workshopu, kde vystoupilo a diskutovalo pět odborníků, následovalo večerní autorské čtení z knihy *Mnichův průvodce k čistému domu i mysli* (Šókei Macumoto), kterou přednesl překladatel originálu Martin Haloun. Součástí programu byla i kratší přednáška a povídání s diváky, které moderovala Zuzana Kubovčáková ze Semináře japonských studií při Centru asijských studií, FF MU. Tuto večerní akci zastřešilo také nakladatelství Grada/Alferia, které nabídlo k dispozici vlastní stánek s tematicky blízkými publikacemi. Cíl celého projektu se od minulého ročníku prakticky nezměnil: organizátorům šlo především o to opět seznat české či slovenské badatelky a badatele s působností v oblasti studia (nejen) tibetského buddhismu a společně prodiskutovat jejich právě probíhající individuální a možný další společný výzkum.

Samotný workshop zahájila zástupkyně vedoucího Ústavu religionistiky FF MU Jana Valtrová, následoval první příspěvek s názvem *Rimži Kjibug, aneb kdopak je na fotografii? A mračil se tak vždycky? A setkal se osobně s králem Jiřím V. a Mahátvou Gándhím?* Luboš Bělka ve své prezentaci na historickém a politickém kontextu životního příběhu Kjibug Wangdü Norbua ilustroval turbulentní dobu 20. století v Tibetu, i skrze útržkovité svědectví československých (Josef Vaniš a Vladimír Sís) a dalších „západních“ návštěvníků tohoto regionu v 50. letech zmíněného století.

Religio 33, no. 2 (2025): 378–379.

<https://doi.org/10.5817/Rel2025-42045>

This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-NC-ND 4.0 International license terms and conditions (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

1 Příprava tohoto workshopu a dalších přidružených akcí byla podpořena grantem „Nekompatibilní reality, společenské polarizace a demokratická dilemata antropocénu“ (NERESPODEDA) realizovaným jako specifický výzkum MUNI/A/1590/2024 Ústavem religionistiky Masarykovy univerzity v roce 2025.

O druhý příspěvek se postaral Daniel Berounský z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, zakladatel oboru Tibetanistika v Praze, jehož vystoupení na TBW snad nemohlo chybět. Presentace se zaměřila na nový nálezný tibetský rukopis s mýty o *ñen* (bytosti reprezentující přírodu) z chrámu Shuangta v Baozichuanu, Gansu a otázka vznesená k publiku zněla: „Co může tento pramen říci o nebuddhistických tradicích v Tibetu?“ Ze závěrů příspěvku vyplývá, že i přes nejasnou dataci existuje jistá pravděpodobnost, že některé verze sbírky o *ñen* pocházejí z doby před „pozdějším šířením buddhismu“, tj. z přelomu 10. a 11. století. Je dokonce možné, že jisté části těchto pramenů jsou důkazem o určitém dobovém pokusu vytvořit univerzální pan-tibetskou rituální tradici.

První sekci workshopu pak zakončil Petr Jandáček z Ústavu asijských studií FF UK, který se v neméně zajímavém a dosti komplexním příspěvku rozhovořil o tibetských rituálech kontroly počasí, prosperity, ale také ochrany a léčby v pramenné sbírce *Ba ri be 'u bum*. Tyto grimoáry – magické knihy plné rozličných návodů a manter – vypovídají o praktických rituálech, které se zdají být dle autora na určitém rozhraní mezi tradičně vnímanou magií a náboženstvím, hmatatelným a nehmataelným, osobním a neosobním.

Po nutném občerstvení pokračoval workshop prezentací Martina Hankera z Ústavu Asijských studií FF UK, která představila přítomným výzkumníkům i studujícím různé využití AI v akademickém „workflow“. Příspěvek s názvem *Tibetanist(k)a 2.0* tak diskutoval rozličné softwarové nástroje, kterými si může badatel zjednodušit práci během výzkumu, aniž by přišel o originalitu a dal přitom více prostoru a času vlastní kreativitě.

Poslední příspěvek patřil Silvii Kotherové z Katedry sociologie, andragogiky a kulturní antropologie (Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci). Autorka se ve svém výzkumu zaměřuje na způsob formování over-positivního obrazu buddhistických meditací na Západo. Cílem presentace pak bylo ukázat několik kontroverzních rovin výzkumu buddhistických meditací, který vede k uniformnímu obrazu meditací jako „všeléku“, spojeného s nereportováním jejich negativních účinků.

Dle názoru organizátorů a účastníků se TBW II vyvedl, a i přes nečekanou neúčast několika prezentujících splnil veškerá odborná i pedagogická očekávání. Letos se nám dokonce podařilo přilákat několik studujících do řad publika a jejich úkol hodnotit jednotlivé příspěvky a jejich úroveň (především z hlediska prezentačních dovedností) přinesl více než zajímavou zpětnou vazbu. Nezbyvá tedy než doufat, že příští rok budeme v tradici workshopu a k němu přidružených akcí pokračovat a třeba i obdržíme v recenzích našich pražských kolegů stejně jako loni známku „na Brno dobrý“.